

Pension Hond

Rassenkennis

Zen4AllDogs Academie BeNe ©

Auteur: Krisje Moens

Disclaimer

Copyright © - Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën of op welke manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur(s).

Bij misbruik worden er gerechtelijke stappen ondernomen.

INHOUDSOPGAVE

Rassenkennis	5
<i>Rashond versus kruising.....</i>	<i>7</i>
Rashonden.....	7
Rasloze honden	9
<i>FCI.....</i>	<i>9</i>
<i>De FCI Rasgroepen .....</i>	<i>10</i>
<i>FCI groep 1:.....</i>	<i>10</i>
Herders – veedrijvers - bewakers.....	10
<i>FCI groep 2:.....</i>	<i>15</i>
Pinschers, schnauzers.....	15
Molossers/ dogachtigen	16
Sennenhonden	19
<i>FCI groep 3:.....</i>	<i>21</i>
Terriërs	21
<i>FCI groep 4:.....</i>	<i>25</i>
Dashonden	25
<i>FCI groep 5 .....</i>	<i>29</i>
Oertypen	30
Spitsen	31
<i>FCI groep 6.....</i>	<i>34</i>
Drijvende honden.....	34
Zweethonden	34
<i>FCI groep 7:.....</i>	<i>37</i>
Staande honden	37
<i>FCI groep 8.....</i>	<i>39</i>
Retrievers	40
Opstotende honden	40

<i>FCI groep 9:</i>	43
Gezelschapshonden.....	43
<i>FCI groep 10:</i>	45
Windhonden.....	45

RASSENKENNIS

Mensen kwamen er ooit achter dat een hond niet alleen hun afval opat, of als voedsel voor de mens kon dienen, maar dat hij ook van nut kon zijn. Een hond kon alarm slaan, de woonomgeving bewaken, helpen bij de jacht, de kuddes bewaken en/of mee helpen hoeden, al dan niet alleen.

Honden werden geselecteerd op die talenten en de honden die niet voldeden stierven tijdens hun werk of werden afgemaakt. Er werd verder gefokt met de sterksten. Op deze manier vond er een selectie plaats op basis van bepaalde eigenschappen. Dat leidde tot een aantal typen honden. We spreken hier nog niet over rassen, maar om een verdeling op basis van de doeleinden waarvoor de honden gebruikt werden. Honden werden in het verleden uitsluitend op hun gebruikswaarde geselecteerd en niet op hun uiterlijk.

De meest energieke, sterke en dus bruikbare honden werden gebruikt bij het fokken, het uiterlijk veranderde en ging zo bijdragen aan de functionaliteit van de hond.

Zo ontstonden de hondentypen met een zekere werkkwaliteit en een daaruit voortvloeiend uiterlijk. Zowel het uiterlijk van de hond als zijn aanleg zijn erfelijk bepaald. Er zijn erg veel genen verantwoordelijk voor de vorming en het gedrag van een hond, maar het is erg moeilijk om de exacte invloed van die genen te bepalen.

We hebben te maken met de begrippen genotype en fenotype.

Het **genotype** is de totale verzameling eigenschappen die de hond erft van zijn ouders.

Niet alles wat in deze verzameling genen zit wordt ook zichtbaar. De hond kan erfelijke drager zijn van een bepaalde ziekte, maar hoeft die ziekte niet te krijgen.

Hij kan heel zijn leven vriendelijk gedrag vertonen, terwijl hij erfelijk belast is met agressie. Gedrag dat niet in het genetisch pakket zit zal een hond daarentegen nooit kunnen vertonen.

Samen met de invloed van de omgeving (milieu) bepaalt het genotype het **fenotype** van een hond. Het totaal van alle waarneembare eigenschappen en al zijn kenmerken. Ofwel hoe het gedrag van een hond zich ontwikkelt, wordt bepaald door een wisselwerking tussen genetische aanleg aan de ene kant en opvoeding, socialisatie enzovoort aan de andere kant. De ene hond zal meer aanleg hebben tot het

tonen van agressief gedrag dan de andere hond, maar het is afhankelijk van zijn socialisatie en zijn opvoeding hoe snel hij echt zal overgaan tot agressief gedrag.

Door een selectie in het fokken van bepaalde gedragskenmerken is het mogelijk om gedrag te manipuleren. Bepaald gedrag komt sneller of minder snel tot uiting. Dat is waarin de verschillende rasgroepen van elkaar verschillen. Ze hebben elk hun eigen aanleg voor bepaald gedrag, naast een aantal vaste gedragseigenschappen die elke hond heeft.

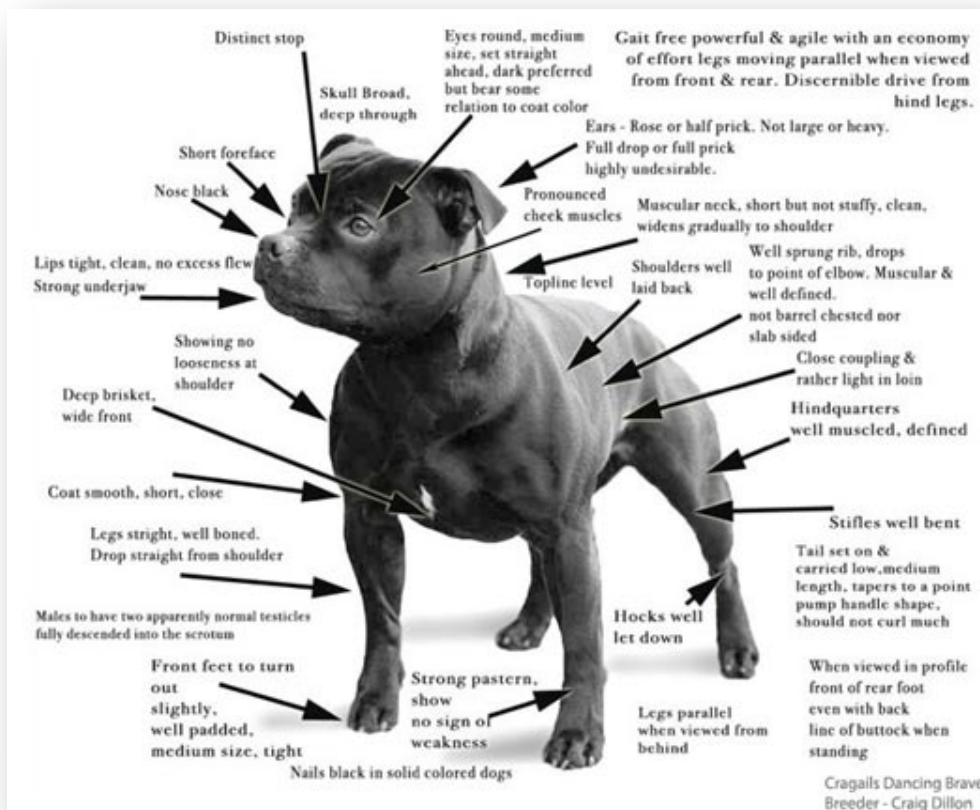
Hoewel de mens in de eerste instantie vooral gericht was op de selectie van werkzaamheden en de gebruikswaarde van de hond werd er op een bepaald moment meer en meer waarde gegeven aan het uiterlijk van de hond. De mens ging actiever aan de slag met het fokken en de hond werd meer en meer een gezelschapshond en soms ook wel een statussymbool. Zo ontstonden verschillende rassen, met uiterlijk en schoonheid op nummer één.

Elke hond heeft rasgebonden behoeften. Indien deze behoeften niet worden ingevuld, zal de hond er zelf een invulling aan proberen te geven. Dit kan zich uiten in, voor ons 'ongewenst gedrag'. Er zijn wel meer dan 350 hondenrassen met allemaal hun eigen individuele raseigenschappen en behoeften. We zullen beknopt een overzicht bekijken, ingedeeld volgens de FCI (Fédération Cynologique Internationale).

RASHOND VERSUS KRUISING

RASHONDEN

Een rashond is een hond die voldoet aan de rasstandaard.

De rasstandaard beschrijft de kenmerken van een ras.

Als de kennelclub van het land van herkomst het ras erkent, volgt vervolgens erkenning door de FCI.

Dankzij de rasstandaard lijken alle honden binnen een ras sterk op elkaar, niet alleen in uiterlijk, maar ook in karakter en gedrag.

Dat komt door selectie: een fokker kiest bij het fokken voor honden die eigenschappen hebben die hij belangrijk vindt.

Sommige rassen zijn heel populair; andere rassen minder.

Hoe populair een ras is, wisselt van land tot land.

De populariteit van bepaalde rassen varieert in de tijd.

>> Als een ras 'ineens' heel populair wordt, bestaat het risico dat mensen zo'n hond in een impuls kopen en niet goed van tevoren nadenken. Denk aan Disneyfilms of films met een hond als 'held'.

Ook fokkers nemen het dan soms wat minder nauw met het fokken om maar aan de vraag te kunnen voldoen.

RASLOZE HONDEN

Rasloze honden zijn er in vele soorten en maten.

De voordelen van een kruising zijn dat de kans op aangeboren afwijkingen / erfelijke aandoeningen kleiner zijn.

Ook is een kruising in aanschaf goedkoper dan een rashond.

Een kruising is vaak minder ziek en wordt gemiddeld genomen ook ouder.

Een nadeel is dat het in het geval van een pup moeilijk kan zijn zich een goed beeld te vormen van het karakter en het gedrag van de hond.

Hierdoor kun je soms niet goed weten of dit aansluit bij de wensen en mogelijkheden van je gezin.

Het gedrag van de vader- en moederhond kan je dan een goede indruk geven wat je kan verwachten.

FCI

FCI staat voor **Fédération Cynologique Internationale**

Deze organisatie is een wereldwijd overkoepelend orgaan op het gebied van rashonden (kynologie).

De FCI is een samenwerkingsverband van een groot aantal nationale kennelclubs.

De Nederlandse Raad van Beheer en de Belgische Koninklijke Maatschappij zijn aangesloten bij de FCI.

De leidende kennelclubs van onder andere de Verenigde Staten en Groot-Brittannië echter niet.

Door de FCI vastgelegde internationale regels en afspraken zijn in die landen dan ook niet altijd van kracht. Dit geldt bijvoorbeeld voor de classificatie van hondenrassen.

De FCI werd opgericht in 1911, hield op te bestaan in de Eerste Wereldoorlog en werd heropgericht in 1921.

In oktober 2021 zijn er 100 landen aangesloten, 20 in Zuid- en Noord-Amerika, 52 in Europa en 28 in Azië, Afrika en Oceanië. De kennelclubs van de VS, Canada en het Verenigd Koninkrijk zijn geen lid.

Er worden 344 rassen erkend

>> Soms komt daar een ras bij, maar meestal is dat niet een heel 'nieuw' ras, maar juist een heel oud ras dat opnieuw in de belangstelling staat. Of een samensmelting van twee gekende rassen, denk hierbij aan bv. de labradoodle.

Taken:

- Samenstelling rasgroep indelingen,
- Criteria vaststellen voor erkenning stamboek,
- Opstellen regels bij internationale hondenshows.
Landen controleren die lid zijn (elk land moet jaarlijks 4 internationale kampioenschappen organiseren)

DE FCI RASGROEPEN

FCI GROEP 1:

HERDERS - VEEDRIJVERS - BEWAKERS

Vrijwel overal waar schapen en koeien werden gehouden, werden honden gefokt om de mens te helpen om de kuddes veilig te stellen. Dit van geiten en schapen tot koeien en paarden.

Deze honden zijn onder te verdelen in drie groepen:

- Honden die gefokt worden om de kudde te hoeden, zoals de Duitse Herder;
- Honden die gebruikt worden om de kudde te drijven, zoals de bordercollie;
- Honden die de kudde moeten bewaken, zoals de Komondor.

De herdershonden: de hoeders, werden gebruikt om de geiten en schapen te hoeden, in nauwe samenwerking met de herder. De herder loopt voorop en de hond(en) naast en achter de kudde. De hond bepaalt de lengte en de breedte van de kudde, op een rustige manier, zonder de dieren op te jagen. Hoeders zijn zeer op de eigenaar gericht en hebben een hoge mate van volgzzaamheid.

Bij deze honden zie je vaak een hoge prikkelgevoeligheid en weinig frustratietolerantie. Door deze eigenschappen zijn ze geschikt voor de taken waarvoor ze worden ingezet.

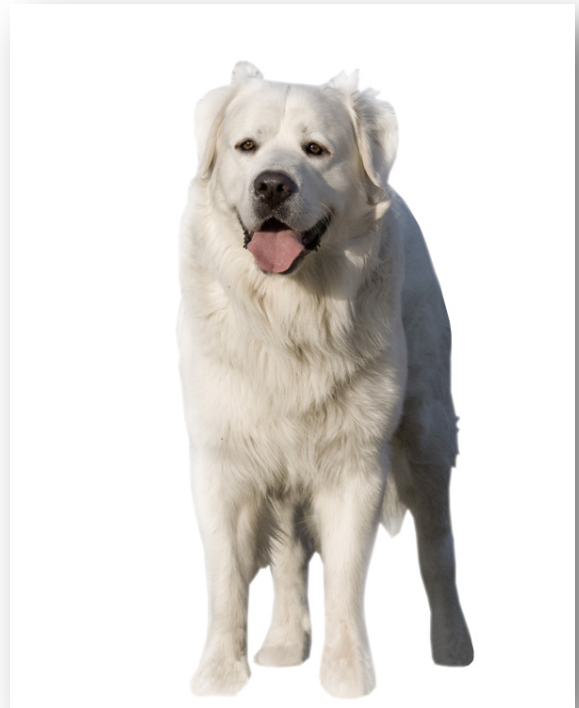

Ze zijn beweeglijk en actief en geneigd de achtervolging in te zetten bij snel bewegende prikkels, zoals fietsers, joggers, enz. Iets waar je als eigenaar veel aandacht aan moet besteden tijdens de opvoeding. Aangezien de herdershond van nature waakzaam is, en in hoge mate volgzaam is, wordt hij vaak ingezet als politiehond, speur- en reddingshond. Hierbij worden vooral honden gebruikt die speciaal gefokt zijn om te werken, honden uit een zogenaamde 'werklijn'. Deze werklijnhonden zijn zelden geschikt als huishond. De honden die gefokt zijn op basis van het uiterlijk, de zogenaamde showlijn, worden meestal als huishond gehouden.

De veedrijvers werden vroeger vooral gebruikt om koeien en paarden te drijven; de hond werkte tussen de herder en de kudde in en moest de dieren in beweging houden. Dit stelde andere eisen dan het hoeden van de dieren. Runderen kunnen hard trappen en stieren hebben de naam koppig en agressief te zijn. Veedrijvers zijn dan ook vaak moedige honden die zelfstandig zijn en sterk. Ze moeten naast hun taak ook hun eigenaar kunnen beschermen en het erf en de boerderij bewaken; net als de hoeders zijn deze honden actief en beweeglijk en zij ook geneigd achter dingen te jagen.

De bewakers leven tussen de kudde en zijn veel rustiger en onverstoorbaarder dan de herders en de drijvers. Ze zorgen voor de veiligheid van de kudde en zijn vaak zonder herder op pad met de kudde en bevinden zich ver in de bergen. Deze honden zijn zeer zelfstandig en gefokt om zelf beslissingen te kunnen nemen. Ze bewaken de kudde en zetten deze taak in wanneer ze dit nodig achten. Dit kan in het dagelijks leven in een gezin soms voor problemen zorgen als de eigenaar dit niet vanaf pup op de juiste wijze aanstuurt. Deze honden hebben, vanwege hun zelfstandige taak, een lage mate van volgzzaam zijn. Een eigenaar van deze honden moet stevig in zijn schoenen staan om deze honden te kunnen sturen.

In het Westen zijn er nog maar weinig herders die daadwerkelijk worden ingezet bij het beheren van een kudde. Dit is het gevolg van een het kleine aantal kuddes die nog ronddwalen. In Zuid- en Noord-Europa en Nieuw-Zeeland zijn er nog erg veel honden betrokken bij het hoeden en bewaken van de kuddes. Met de wolf die nu meer en meer gezien wordt, is het een optie om honden te gaan inzetten die de kuddes bewaken.

Bij deze rasgroep zien we volgende karaktereigenschappen:

- Actief en veel energie, met uitzondering van de bewakers;
- Sterke neiging om achter bewegende dingen aan te gaan, met name de veedrijvers en herdershonden;
- Sterke gebondenheid aan eigen mensen en dieren;
- Soms nerveus, dan denken we aan de herdershonden;
- Waaks en alert, terughoudend naar vreemden, vooral de bewakers;
- Zelfstandig en onafhankelijk, vooral de veedrijvers en de bewakers;
- Groot doorzettingsvermogen.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Australian Cattle Dog	Australian Kelpie	Australian Shepard
Cattle Dog	Bearded Collie	Beauceron
Groenendaeler	Laekense Herder	Mechelse Herder
Tervuerense Herder	Bergamasco	Berghond van de Maremmen
Bordercollie	Vlaamse Koehond	Briard
Duitse Herdershond Langhaar	Gos D-Atura Català	Komondor
Duitse Herdershond Stokhaar	Hollandse Herder Korthaar	Kuvasz
Old English Sheepdog	Hollandse Herder Ruwhaar	Puli
Picardische Herdershond	Hollandse Herder Langhaar	Schapendoes
Polski Owczarek Niziny	Mudi	Pumi
Pyreneese Herdershond	Saarlooswolfshond	Schipperke
Schotse Collie Korthaar	Sheltie	Welsh Corgi Cardigan
Schotse Collie Langhaar	Tatra	Welsh Corgi Pembroke
Zwitserse Herder		Zuid Russische Ovcharka

FCI GROEP 2:

PINSCHERS, SCHNAUZERS

Binnen deze groep vinden we behoorlijk uiteenlopende rassen. Van ongedierte verdelgers, oorlogs- en gevechtshonden naar de sennenhonden die veelal dezelfde taken hadden als de kuddenbewakers, maar minder zelfstandig werkten.

Deze honden zitten in dezelfde FCI groep omdat shnauzers afstammen van de pinschers. In de loop der jaren ging men onderscheid maken tussen de kortharige pinscher en de ruwharige variant: de shnauzer.

Ze komen oorspronkelijk uit West-Europa en zijn gefokt als huis- en stalhonden. Hun voornaamste taak was het bestrijden van ongedierte in de stallen, maar ze bewaakten ook het huis en het erf.

Voor deze taken beschikken de pinschers en schnauzers over de volgende eigenschappen:

- Alert en snel;
- Dapper en vasthoudend;
- Groot uithoudingsvermogen;
- Zelfstandig.

Ze hebben een hoge sociale aanleg naar het gezin toe, minder naar andere honden. De combinatie van deze eigenschappen maakt dat het goede waakhonden zijn, wat wantrouwig naar vreemden maar voor eigen volk vrolijk en erg levendig. Ze blaffen wel erg graag.

MOLOSSERS/ DOGACHTIGEN

Dit is een van de oudste type honden. De geschiedenis van de molosser gaat meer dan 3000 jaar terug. Er is een verdeling tussen de molossers mastifftype en de molossers doggentype. Het mastifftype is over het algemeen scherper en intoleranter.

Molossers zijn dogachtige honden, groot, rustig en bedachtzaam. In een aantal opzichten het tegenovergestelde van de drukke, snelle pinschers en shnauzers.

De molossers waren vroeger de oorlogshonden die meetrokken met het leger (dogs of war) en die daarnaast gebruikt werden voor de jacht en het bewaken van het terrein. Ze werden tevens ingezet tegen mensen en staan ook wel bekend als 'stopping dogs'. De Mastiffs werden door de eeuwen heen door koningshuizen aan elkaar als cadeau gegeven en werden als een heel waardevol geschenk gezien. Molossers zijn bijzonder goede terreinbewakers. Ze zijn tot vandaag de dag nog steeds erg territoriaal en hebben, eens ze volwassen zijn, een boven het gemiddelde aanleg tot het vertonen van intolerantie ten opzichte van individuen die niet tot hun eigen groep behoren. Hiernaast hebben ze geen hoge mate van volgzzaamheid en moeten dus op een andere manier getraind worden: korte, kleine sessies met veel afwisseling.

Het zijn in huis rustige, zelfstandige honden met veel zelfvertrouwen, die zich zeer hechten aan het gezin. Ze hebben de aanleg om het gezin extreem te gaan beschermen. Als eigenaar moet je de hond goed begeleiden bij het binnenkomen van bezoek. Het is raadzaam bij deze honden goed op te letten als er bijvoorbeeld vriendjes en buurtkinderen komen spelen. Als die te ruw met de 'eigen kinderen van de hond' spelen, kan dit ertoe leiden dat de hond zich geroepen voelt om zijn groepsgenoot ter hulp te schieten. In tegenstelling tot wat men zou verwachten van deze erg sterke honden, leidt een harde opvoeding eerder tot problemen dan tot oplossingen. Je oogst wat je zaait is het spreekwoord dat hier geldt zoals geen ander.

Reeds 4000 jaar geleden hadden de Assyriërs grote, kortharige vechthonden. Dit waren de voorouders van de Duitse Dog, de Engelse bulldog en de Bordeaux Dog.

Als beren-, everzwijn- en herthond werd deze hond bij vorsten in Duitsland gehouden. Deze honden waren in staat zelf te doden.

Om de oren te beschermen, werden deze gecoupeerd. De honden kregen beschermende kledij aan zodat ze bestand waren tegen de tanden en nagels van de roofdieren.

Molossers hebben de volgende eigenschappen:

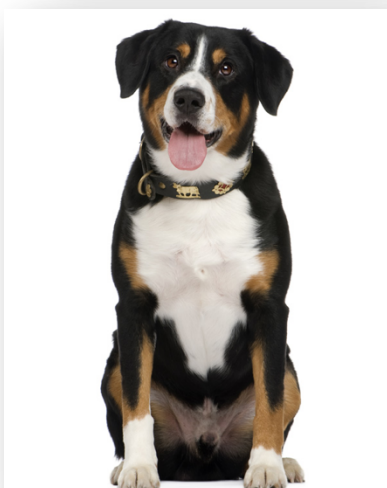
- Moedig;
- Vasthoudend, letterlijk en figuurlijk;
- Zeer zelfstandig;
- Groot uithoudingsvermogen;
- Vriendelijk voor gekende mensen;
- Matig geïnteresseerd in vreemden;
- Eenmaal volwassen vaak intolerant naar andere honden;
- Zeer gesteld op rust en kalmte;
- Een lage mate van volgzaamheid.

SENNENHONDEN

Zwitserse sennenhonden komen van oorsprong uit Zwitserland en werden vooral gebruikt voor het hoeden en bewaken van het vee. Daarnaast bewaakten ze het huis en erf en werden de grote sennenhonden ingezet voor andere taken zoals het trekken van de kleine hondenkarren. Niet alleen uiterlijk zijn er overeenkomsten met de dogachtigen, ook qua stabiliteit lijken ze op elkaar. De Zwitserse sennenhonden zijn over het algemeen extravert en aanhankelijker dan de molossers.

Karaktereigenschappen die bij de Zwitserse sennenhonden horen zijn:

- Groot uithoudingsvermogen;
- Redelijk actief;
- Zelfstandig;
- Zijn graag buiten;
- Niet snel geprikkeld.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Affenpinscher	Appenzeller Sennenhond	Argentijnse Dog
Bordeaux Dog	Berner Sennehond	Cane Corso
Boxer	Grote Zwitserse Sennenhond	Dobermann
Bullmastif	Entlebucher Sennenhond	Duitse Dog
Duitse Pinscher	Dwergschnauzer	Engelse Bulldog
Fila Brasileiro	Middenslag Schnauzer	Hovawart
Kaukasische Ovcharka	Riesenschnauzer	Leonberger
Mastiff	Mastin Napoletano	Hollandse Smoushond
Pyrenese Berghond	Zwart Russische Terriër	Landseer ECT
Sint Bernard Korthaar	Sint Bernard Langhaar	Newfoundlander
	Tibetaanse Mastiff	Tosa
Perro Dogo Mallorquin	Rottweiler	Sarplaninac

FCI GROEP 3:

TERRIËRS

In deze rasgroep zitten veel en bovendien heel veel verschillende honden. Alle honden in deze rasgroep hebben een gemeenschappelijk voorvader: een hond die werkte onder of boven de grond. Deze hond maakte jacht op schadelijk wild en ongedierte zoals muizen en ratten. Vaak gingen deze honden op jacht met een meute. De meutehonden hadden de taak om het wild op te jagen zodat de jager kon schieten. Als de prooi in een hol verdween had de terriër de taak om het dier (een das, vos of haas) uit zijn hol te jagen. Lukte dit niet, dan moest hij al blaffend en onder de grond het dier belagen, waarbij soms een ondergronds gevecht ontstond.

Een hond die zich terugtrok vanwege pijn of angst was dus ongeschikt voor dit werk en werd spijtig genoeg afgemaakt. Zo werden generaties lang honden gefokt met specifieke terriëreigenschappen. Hierdoor zien we dat de terriër een zeer smalle 'orange box' heeft (Neville 2000). De orange box geeft de tijd weer tussen het binnenkomen van een prikkel en de daaropvolgende reactie van de hond.

De eigenschappen van de terriër lijken veel op die van de pinscher:

- Vasthoudend en met een groot uithoudingsvermogen;
- Zeer temperamentvol en energiek;
- Jachtpassie;
- Vrolijk en speels;
- Sterk en onafhankelijk;
- Soms weinig tolerant naar andere honden;
- Blaffen soms veel;
- Terriërs graven graag.

Ze zijn onder te verdelen in

- **Hoogbenige terriërs:**

Deze honden jaagden boven de grond en liepen soms mee met de jacht te paard.

- **Laagbenige terriërs:**

Deze honden achtervolgden de prooi tot in zijn hol. Daar bleven ze grommend en blaffend tot de jager de prooi en hond weer bovengronds bracht.

De FCI kent nog twee groepen:

- ***Het bulldogtype:***

Deze honden werden ingezet bij gevechten tegen stieren en andere honden. Bij een ras als de American Staffordshire is de aanleg voor explosieve agressie richting andere honden nog aanwezig. Als je als eigenaar anticipeert op deze aanleg, hoeft dit geen probleem te vormen. Voor alle terriërs geldt dat al deze honden moeten leren om te rusten. Dit is iets waar je als eigenaar erg veel aandacht aan moet besteden.

- **Het dwerghondentype:**

Hun taak was vroeger om ongedierte in de mijnen op te sporen en te doden. De hond moest in de jaszak passen van de mijnwerker.

- In de textielindustrie werd hij ingezet om ratten en muizen onder de weefgetouwen te pakken. Hun formaat was ideaal, ze konden overal onderdoor lopen. Deze honden zijn nadien eerder gefokt als gezelschapshond. Denk aan de Yorkshire Terriër.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Airdale Terriër	Australian Silky Terriër	Bedlington Terriër
Bull Terriër	Cairn Terriër	Ierse Terriër
Jack Russel Terriër	Engelse Toy Terriër	Irish Glen of Imaal Terriër
Parson Russel Terriër	Norfolk Terriër	Irish Soft Coated Wheaten Terriër
Welsh Terriër	Norwich Terriër	Kerry Blue Terriër
Yorkshire Terriër	Sealyham Terriër	Sky Terriër

FCI GROEP 4:

DASHONDEN

Dit is de enige rasgroep waarin maar één ras is ondergebracht. De dashond, ook wel teckel genoemd. Deze hond is oorspronkelijk gefokt voor de jacht onder de grond.

Er zijn drie verschillende formaten teckels:

- De kaninchen;
- De dwergteckel;
- De standaard teckel.

De kaninchen en de dwergteckel zijn ontstaan door de behoefte aan honden die op nog kleiner wild konden jagen. De standaard joeg op dassen en vossen, de dwergteckel op bunzings en wezels en de kaninchen (Duits voor konijnen). Elk formaat komt voor in drie vachten: korthaar, ruwhaar en langhaar. De ruwhaar ontstond door het kruisen met de ruwharige Duitse pinscher en de shnauzer. Voor de langhaar gebruikte men de setter en cocker spaniel. Zo ontstonden er negen rassen. Door de oorspronkelijke foklijnen (werk versus show) en de invloed van de eigenaar (wordt de hond veel uitgedaagd of niet?) zijn er grote verschillen en is het lastig algemene eigenschappen aan te geven.

In het algemeen zijn de eigenschappen:

- Blaffen;
- Vrolijk en actief;
- Groot doorzettingsvermogen;
- Sociaal naar het gezin;
- Rustig tot werklustig;
- Goed te motiveren, maar ook zeer zelfstandig

In Duitsland, waar het ras oorspronkelijk van komt, wordt de hond nog steeds als jachthond ingezet. De meeste teckels hebben een groot doorzettingsvermogen, zijn zelfstandig, vrolijk en actief. Onder de ruwharigen treffen we de felste honden aan. Dit zijn ook de meest harde honden, dankzij de schnauer voorvader. Door de invloed van de spaniel en de setter is de langhaar gevoeliger en zachter dan de andere twee.

In huis zijn de meeste teckels rustig; een stabiele teckel is vriendelijk, vrolijk en aanhankelijk. De meeste teckels vertonen neutraal en sociaal gedrag richting soortgenoten, maar ze kunnen fel en volhardend zijn bij conflicten. Het is nog steeds erg duidelijk dat de teckel een jachthond is. Dat geldt met name bij kleine (knaag)dieren en vogels. Als pup kan hij wennen aan katten in huis, maar een snel bewegende kat buitenshuis kan zijn jachtinstinct 'triggeren'.

Teckels, en vooral de ruwharige en de kortharige, slaan aan bij geluiden of vreemden die hun terrein betreden. Bij de langharige is deze aanleg wel iets zwakker, maar alsnog wel aanwezig.

Het is een actieve en nieuwsgierige hond met (meestal) een groot uithoudingsvermogen. Door zijn jachtinstinct kan het een probleem zijn om hem los te laten lopen in het bos. Hij kan zijn neus achterna gaan bij het vinden van een vers spoor en kan vervolgens uren wegblijven.

Hoewel de teckel bekend staat om zijn zelfstandigheid, betekent dat niet dat hij niet kan samenwerken. Hij leert zelfs snel en makkelijk, hij weet wat hij wil en is zeer vindingrijk in het bereiken van zijn doel. Om te zorgen dat hij gewenst gaat reageren op signalen is het belangrijk om uit te zoeken waar zijn motivatie ligt.

Bij het opvoeden van de teckel moet er vooral met de jachtpassie rekening gehouden worden, het blaffen ter verdediging van het territorium en de zelfstandigheid van deze hond.

Een consequente, rustige en vriendelijke opvoeding is hier noodzakelijk.

Vanwege zijn trage ontwikkeling mag een pup pas vanaf negen weken het nest verlaten, waardoor er bij de fokker een belangrijke taak rust qua socialisatie. Zodra de pup in huis is, zal er extra aandacht aan het 'hierkomen' moeten besteed worden en ook aan 'aandacht voor de eigenaar', dit naar latere wandelingen, al dan niet los van de lijn.

De teckel heeft aanleg voor de volgende vormen van ongewenst gedrag:

- Jagen op wild;
- Uren wegblijven;
- Zelfstandige hond, waardoor moeilijk bereikbaar voor de eigenaar;
- Blaffen/aanslaan op geluid;
- Wantrouwig/angstig naar onbekenden (zowel mens als dier)

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Dashond Langhaar	Dwergdashond Langhaar	Kaninchen Dashond Langhaar
Dashond Ruwhaar	Dwergdashond Ruwhaar	Kaninchen Dashond Ruwhaar
Dashond Korthaar	Dwergdashond Korthaar	Kaninchen Dashond Korthaar

FCI GROEP 5

In deze groep zitten honden die in veel opzichten het dichtst bij de eerste hondensoorten staan die in de buurt van de mens zijn gaan leven. Het zijn oude rassen die nog erg natuurlijk ogen. Ze hebben een veelzijdige aanleg doordat ze gebruikt werden als veedrijvers, waakhonden, trekhonden en als jachthonden.

Vrijwel alle rassen in deze groep moesten over een zekere mate van zelfstandigheid en zelfredzaamheid beschikken om te kunnen overleven, die zelfredzaamheid is deels nog steeds in hun karakter zichtbaar. Meestal zijn het stabiele, zelfstandige doch rustige honden. Ze staan bekend om heel creatief om te gaan met het woordje 'hier', dit staat meestal niet vetgedrukt in hun woordenboek. Ondanks het feit dat ze zelfstandig zijn, zijn ze meestal zeer gehecht aan hun mens en het gezin.

Algemene eigenschappen:

- Rustig;
- Stabiel;
- Verdraagzaam;
- Grote jachtpassie;
- Gehecht aan eigen gezin en eigen territorium.

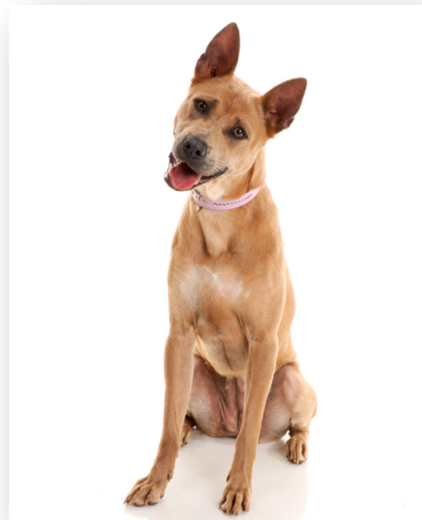
OERTYPEN

De oertypen zijn de oudste rassen die niet onder de groep van Spitsen vallen. Het zijn zeer oorspronkelijke honden die al heel lang bestaan en de basis vormen van veel hondenrassen. Het zijn rustige en evenwichtige honden die gesteld zijn op het eigen gezin.

Daarbij zijn ze behoorlijk zelfstandig en onafhankelijk met een groot uithoudingsvermogen. Ten opzichte van vreemden nemen ze meestal een neutrale houding aan. In huis zijn ze rustig maar buiten erg energiek en beweeglijk.

Hoewel ze wel te motiveren zijn voor training, zijn deze honden niet gericht op samenwerken. Een aantal rassen hebben een zeer sterk jachtinstinct. Op basis van dit gegeven kan deze groep worden ingedeeld in:

- Oerhonden
  - Oerhonden van het jachthondentype
- In deze groep zit ook een jachthond maar met een 'ridge' (een strook van haren op de rug die naar voor groeit).
- Deze hond is de Thai ridgeback.

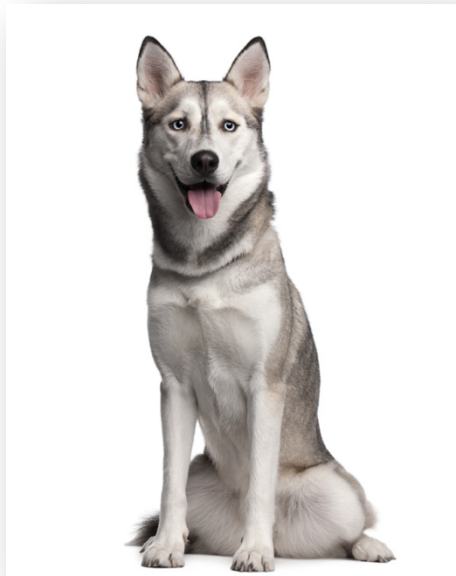

SPITSEN

De spitsen lijken op de wolfachtige voorouder met hun puntige oren, dikke vacht en hun spitse neus. Onder de spitsen vinden we vooral poolhonden, onderverdeeld in:

- Sledehonden

De sledehond heeft een hoge sociale aanleg richting soortgenoten en een grote behoefte aan sociaal contact. Richting mensen kan hij soms afstandelijk(er) reageren. Hij heeft een sterke, zelfstandige jachtdrift.

- Scandinavische jachthonden

Deze jachthonden zijn evenwichtige honden met een enorm uithoudingsvermogen en een zelfstandig, moedig karakter.

Ze slaan aan bij onraad maar blaffen verder weinig. Ze zijn goed te motiveren maar niet sterk gericht om samenwerken.

- Scandinavische waakhonden & herdershonden

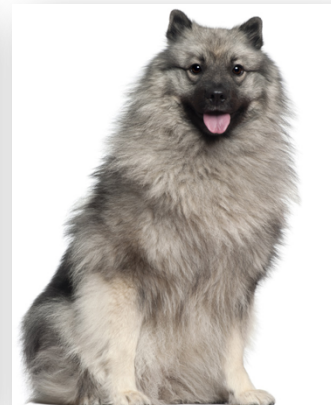
Deze honden zijn zeer goed te motiveren en werken graag samen. Ook zij hebben een grote behoefte aan beweging en uitdaging. Ze hebben een hoge sociale aanleg richting eigen mensen en zijn vaak vrolijk en sociaal. Ze hebben meestal minder jachtpassie dan de voorgaande twee groepen.

- Keeshonden

Keeshonden vallen onder de spitsen en zijn op te delen in Europese keeshonden en Aziatische keeshonden en aanverwanten.

Het zijn vrolijke en temperamentvolle honden, trouw en vriendelijk. Deze honden hebben een hoge sociale aanleg richting hun gezin.

Van oorsprong bewaakten ze het huis en de tuin; het zijn betrouwbare bewakers die geneigd zijn veel te blaffen en zo onraad meteen melden. Ze leren snel, zijn nieuwsgierig en kunnen haast bemoeizuchtig overkomen. Naar soortgenoten zijn ze vaak minder verdraagzaam. Als tweede taak bestreden deze honden het ongedierte, dus een beetje jachtpassie vind je nog wel. Ze hebben behoefte aan een redelijke hoeveelheid beweging maar door hun nieuwsgierige aard vooral ook aan mentale uitdaging. De Aziatische keeshondachtigen zijn onafhankelijk en enigszins afstandelijk. Door hun zelfstandigheid zijn ze niet makkelijk te trainen, hoewel ze snel leren. De Europese keeshonden zijn wat meer gericht op mensen.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Akita	Alaskan Malamute	American Akita
Basenji	Chow Chow	Dwergkeeshond
Finse Spits	Groenlandhond	Eurasier
Finse Lappenhond	Japane Spits	Grote Keeshond
IJslandse Hond	Karelische Berenhond	Kleine Keeshond
Mexicaanse Naakthond Medium	Noorse Buhund	Middenslag Keeshond
Mexicaanse Naakthond Miniatuur	Noorse Elandhond	Russisch-Europese Laïka
Mexicaanse Naakthond Standaard	Pharaohond	Samojeed
Peruaanse Naakthond Groot	Podenco Ibicenco	Shiba
Peruaanse Naakthond Middenslag	Podenco Português Groot Gladhaar - Ruwhaar	Siberian Husky
Peruaanse Naakthond Miniatuur	Podenco Português Klein Gladhaar - Ruwhaar	Thai Ridgeback
Zweedse Lappenhond	Podenco Português Middenslag Ruwhaar	Västgötaspé TS

FCI GROEP 6

De honden uit deze groep (in België & Nederland worden ze brakken genoemd) worden van oudsher gebruikt voor de jacht. Dit vanwege hun sterk ontwikkelde jachtinstinct en zeer goed reukvermogen. De oorspronkelijke taken van deze honden waren: een terrein afzoeken naar wild en bij het vinden van een spoor deze luid blaffend volgen. Door het blaffen waren ze goed te volgen door de jager, die meestal te paard de honden begeleidde. De honden werden vooral in groepen gebruikt, een meute genaamd; de rasgroep is onder te verdelen in drie groepen: drijvende honden, zweethonden en de groep van de aanverwante rassen.

DRIJVENDE HONDEN

De drijvende honden werden gebruikt om wild op te sporen en op te jagen (vossen, zwijnen en ander wild), zodat de jager de prooi kon schieten. Sommige rassen zijn geselecteerd en gespecialiseerd in de jacht op één specifiek soort wild in een bepaald soort terrein.

ZWEETHONDEN

De zweethonden werden gebruikt om gewond wild op te sporen (zweet is een oud woord voor bloed).

Door de oorspronkelijke taak van de drijvende honden en zweethonden en het feit dat deze honden veel gezamenlijk en in groepen te werk gingen, hebben deze honden een verhoogde aanleg voor sociaal gedrag en een grote behoefte aan sociaal contact richting soortgenoten en gezinsleden. Wanneer hun jachtinstinct toeslaat, zullen deze honden zelfstandig te werk gaan. Als ze een vers spoor ruiken, kunnen ze in hun 'jachtmodus' schieten. In deze 'jachtmodus' is deze hond zeer moeilijk te bereiken, omdat mensen deze honden hebben geselecteerd om de jacht de hoogste prioriteit te geven;

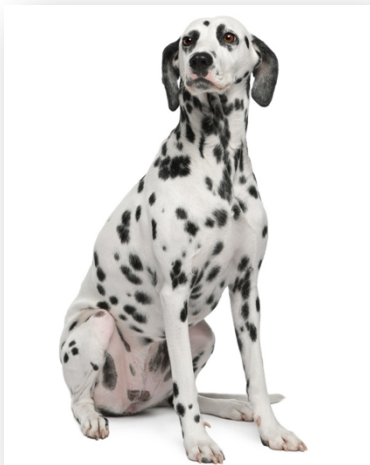
Karaktereigenschappen van deze rasgroep zijn:

- Hoge sociale aanleg;
- Grote behoefte aan sociaal contact;
- Zeer sterke jachtpassie;
- Grote zelfstandigheid in jachtmodus;
- Uitstekend reukvermogen;
- Enorm uithoudingsvermogen;
- Buiten onstuimige en actief.

Daarnaast zijn er in deze rasgroep nog twee verwante rassen:

- De Dalmatische hond
- De Rhodesian rigdeback

Beide sterk, actief en zelfstandig.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

American Foxhound	Basset Artésien Normand	Basset Hound
Bayerischer Gebirgsschweisshund	Basset Fauve de Bretagne	Beagle
Black & Tan Coonhound	Bloedhond	Griffon Vendéen
Dalmatische hond	Duitse Brak	English Foxhound
Finse Brak	Grand Basset Griffon Vendéen	Otterhound
Grand Blue de Gascogne	Grand Griffon Vendéen	Rhodesian Ridgeback

FCI GROEP 7:

STAANDE HONDEN

De honden in deze groep delen een bijzondere vaardigheid, namelijk het 'voorstaan'. Als ze het wild opsporen, meestal vogels, gaan ze er niet hard achteraan, maar gaan zigzaggend over het terrein, met opgeheven hoofd, om ondanks de wind de geur van het wild te vangen. Daarbij is het belangrijk dat ze stil zijn zodat de vogels niet schrikken en zo langer blijven zitten. Als deze honden iets ruiken blijven ze stokstijf staan, met hun neus in de richting van het wild, één voorpoot opgetrokken, hals en hoofd in het verlengde van hun rug, soms de staart stijf naar achteren. Zo wijzen ze de jager waar het wild zich bevindt. Sommige staande honden kunnen heel lang in deze houding blijven staan. Als de jager bij hen is aangekomen, krijgt de hond een signaal om de vogels op te stoten, zodat deze uit hun dekking opvliegen, en de jager kan schieten. De meer allround rassen uit deze groep apporteren vervolgens ook de aangeschoten vogels.

Over het algemeen zijn dit zeer gevoelige, alerte honden met een grote aanleg voor samenwerken met de mens. Ze zijn speels, nieuwsgierig en makkelijk te motiveren en daardoor ook goed te trainen. Ze hebben een grote aanleg voor sociaal gedrag richting het gezin. Ze hebben een hoog energieniveau met groot uithoudingsvermogen en hebben hierdoor vrij veel beweging nodig.

Bekende eigenschappen voor de staande hond:

- Zeer goede neus en sterke jachtpassie;
- Attent en alert op de omgeving;
- Zeer beweeglijk;
- Sociaal;
- Zelfstandig sporen volgen/ jagen en voorstaan;
- Groot uithoudingsvermogen.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Bracco Italiano	Braque D'Auvergne	Weimaraner Korthaar - Langhaar
Drentse Patrijshond	Duitse Staande hond Draadhaar - Korthaar Langhaar - Stekelhaar	Engelse Setter
Epagneul Breton	Gordon Setter	Griffon Korthals
Grote Münsterlander	Heidewachtel	Ierse Setter
Pointer	Stabijhoun	Visla Draadhaar - Korthaar

FCI GROEP 8

In deze groep zitten de honden die op eigenschappen geselecteerd zijn om tijdens de jacht aangeschoten wild (meestal vogels), te apporteren.

Er zijn drie subgroepen:

RETRIEVERS

Een retriever ('to retrieve' betekent ophalen, terugvinden) hoort naast de jager te wachten tot het wild is aangeschoten en mag op signaal de buit gaan halen en afleveren aan de jager. De hond hoort een aantal kwaliteiten te hebben om dit goed uit te kunnen voeren. De hond moet rustig en stabiel genoeg zijn om te kunnen wachten, terwijl andere honden aan het werk zijn en er geschoten wordt (in het Engels 'steadiness' genoemd, standvastig of zoals ze zeggen, de hond moet schotvast zijn)

Dit werk vereist doorzettingsvermogen: de hond moet dwars door struiken, over heggen en door water kunnen bewegen. Hij moet opletten en onthouden waar het geschoten wild terecht is gekomen (markeren). En zijn neus mag hem daarbij niet in de steek laten. Zodra hij de buit gevonden heeft, moet hij het uit zichzelf terugbrengen naar de jager, en het voorzichtig vasthouden dat het niet beschadigd geraakt. Deze honden hebben een 'zachte beet'. De hond moet dit urenlang willen doen.

De combinatie van de enorme passie voor het vangen van de buit en vervolgens 'zacht in de bek' zijn is bijzonder. Een gevolg van deze kwaliteiten is dat retrievers een hoge sociale aanleg hebben voor mensen en dieren. Daarnaast hebben ze een hoge aanleg voor samenwerking met de mens. Ze hebben een sterke behoefte om iets in hun mond te hebben, het liefst een zacht speeltje. Ze zijn over het algemeen dol op water en hebben een groot uithoudingsvermogen.

OPSTOTENDE HONDEN

De groep opstotende honden bestaat uit verschillende soorten spaniels. Vroeger werden deze honden vaak gebruikt bij de valkenjacht.

De honden stooten kwartels en patrijzen op uit de struiken, zodat de valk ze kon 'slaan'. Ook spoorden ze konijnen en hazen op en gingen dan vervolgens 'voorstaan' zodat de valkenier zijn valk erop af kon sturen. Soms werd er in plaats van een vogel een vangnet gebruikt. De spaniel dreef de vogels richting het net en verdween er zelf ook af en toe onder, rustig wachtend tot hij bevrijd zou worden. Met de introductie van het geweer kreeg de hond te taak de geschoten vogels uit het water te halen.

Spaniels zijn een stuk zelfstandiger aangelegd dan retrievers. Sommige spaniels beschikken over een zeer sterke jachtpassie en zijn moeilijk los te laten op het veld, omdat het risico bestaat op 'onbereikbaar zijn' wanneer ze in 'jachtmodus' schieten.

WATERHONDEN

Alle honden uit deze groep hielpen (oorspronkelijk) de vissers. Veel landen hebben hun eigen waterhond. Nederland heeft de Wetterhoun, deze werd ingezet bij de jacht op de bunzing en de otter. Hierdoor is hij een uitstekende zwemmer en is dol op water!

Deze honden werden niet alleen gebruikt als jachthond maar ook als waakhond.

Hierdoor kan dit ras afstandelijk of gereserveerd reageren op onbekenden. Hij is redelijk zelfstandig en hierdoor niet altijd bereikbaar voor signalen van mensen. Als hij voldoende beweging krijgt, kan deze hond rustig in huis leven.

Algemene eigenschappen van retrievers, opstotende honden en waterhonden:

- Zelfstandige jagers, vooral de spaniels en waterhonden zijn hierdoor moeilijker bereikbaar;
- Gevoelig;
- Gek op water;
- Enorme werklust;
- Sociaal naar mens en dier;
- Enthousiast, met name de retrievers en spaniels.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Amerikaanse Cocker Spaniel	Chesapeake Bay Retriever	Clumber Spaniel
Curly Coated Retriever	Engelse Cocker Spaniel	Engelse Springer Spaniel
Flatcoated Retriever	Golden Retriever	Ierse Water Spaniel
Labrador Retriever	Lagotto Romagnolo	Kooikerhondje
Nova Scotia Duck Tolling Retriever	Spaanse Waterhond	Sussex Spaniel
Wetterhoun	Welsh Springer Spaniel	

FCI GROEP 9:

GEZELSCHAPSHONDEN

Onder deze groep valt een grote diversiteit aan hondenrassen, die met elkaar gemeen hebben dat ze niet gefokt zijn voor het uitvoeren van taken of werkzaamheden, maar om de mens gezelschap te houden. Hierdoor hebben deze honden een zeer hoge aanleg voor sociaal gedrag richting mensen en soortgenoten. Echter, van deze honden werd vroeger wel verwacht dat ze zouden aanslaan wanneer er onbekenden op het terrein vertoefden. Hierbij is de aanleg ontstaan voor aanslaan en blaffen. Enkele rassen hadden oorspronkelijk een andere functie. Zo was de poedel ooit een jachthond en de Franse bulldog een rattenvanger.

Eigenschappen van de gezelschapshond:

- Speels;
- Sociale aanleg voor mens en dier;
- Over het algemeen rustig;
- Alert op de omgeving, blaffen bij onraad en bezoek.

Erkende rashonden die tot deze groep behoren zijn:

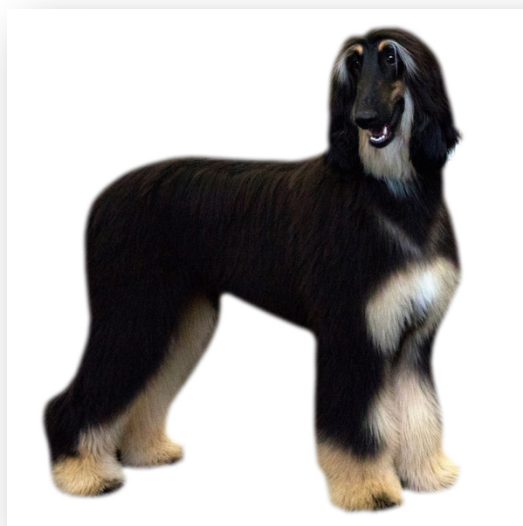
Bichon Frisé	Bichon Bolognese	Bichon Havanese
Bichon Maltese	Boston Terriër	Cavalier King Charles
Chihuahua	Chinese Naakthond	Coton de Tuléar
Korthaar - Langhaar		
Dwergpoedel	Vlinderhondje	Nachtvlinderhondje
Franse Bulldog	Grote Poedel	Brussels Griffon
Japane Spaniël	King Charles Spaniël	Kromfohländer
Leeuwenhondje	Lhasa Apso	Markiesje
Middenslag Poedel	Mopshond	Pekinees
Petit Branbançon	Russian Toy	Shih Tzu
	Korthaar - Langhaar	
Tibetaanse Spaniël	Tibetaanse Terriër	Toypoedel

FCI GROEP 10:

WINDHONDEN

Deze groep bestaat uit de oudste bekende rassen waarmee gejaagd werd. De honden in deze groep, ook wel 'lange' honden genoemd, zijn speciaal geselecteerd om op zicht (en niet met hun neus zoals andere jachthonden), in stilte en met enorme snelheid achter wild aan te gaan jagen. Door hun slanke bouw en lange poten zijn ze in staat om indrukwekkende snelheden te halen;

De combinatie van snelheid met een hele hoge wendbaarheid maakt dat het zeer goede jagers zijn. Windhonden werden niet alleen gebruikt om wild op te sporen, maar hadden ook de taak het te doden; daardoor zijn ze (in tegenstelling tot de apporterende jachthonden die het wild niet mochten beschadigen) 'hard in de bek'.

In deze groep zitten honden met een lichte, elegante bouw en honden die iets zwaarder gebouwd zijn. Dit heeft niet alleen te maken met het soort wild waarop gejaagd werd, maar ook met de manier waarop de hond van de ene plek naar de andere ging. De Oosterse windhond zat namelijk voor op het zadel van de jager om, zodra hij konijnen of gemzen zag, eraf te springen en erachter te gaan. De Europese windhond liep naast het paard mee om op wolven of beren te gaan jagen.

Het karakter van de windhond heeft twee kanten, die eigenlijk tegengesteld zijn aan elkaar. In huis zijn ze rustig, zeer gesteld op gezelschap en sociaal richting mensen en dieren.

Zodra de hond buitenkomt zal je de andere kant van zijn karakter snel ontdekken. Deze honden hebben een enorme hoge jachtpassie dat, als ze iets zien bewegen, ze er onmiddellijk vandoor gaan. Het is dan ook bijna onmogelijk de hond te bereiken en terug te roepen.

Hun zelfstandigheid wordt gecombineerd met een felle doortastendheid. De kans dat de hond na zo'n achtervolging gehavend terugkomt, is dan ook heel groot. Het is zeer aan te bevelen de windhond mee te laten rennen op een (hondvriendelijke) windhondenrenbaan of mee te laten doen aan coursing, zodat op een veilige manier kan worden voorzien in hun behoefte. Wat niet betekent dat het meteen topsport moet worden, ook recreatief is er genoeg te doen voor deze windhond.

In Nederland is het verboden een windhond los te laten lopen (aangezien hij dan beschouwd wordt als een jagende hond). In België is het ten allen tijde verboden om een hond los te laten lopen. Alleen in losloopzones kan dit. Let wel op dat de omheining hoog genoeg is. Een windhond kan met gemak over een omheining van slechts 1,50m springen!

https://www.dumpert.nl/item/7890667_681653e0

De windhonden zijn er in drie soorten:

- Langharige windhonden;
- Ruwharige windhonden;
- Kortharige windhonden.

Algemene eigenschappen van windhonden:

- Evenwichtig;
- Zeer alert op beweging;
- Buiten zeer actief als ze de kans krijgen;
- Rustig in huis;
- Zeer zelfstandig, soms op een afstandelijke manier;
- Sociaal naar mens en dier, enigszins terughoudend naar vreemden

Erkende rashonden die tot deze groep behoren, zijn:

Afghaanse Windhond	Barsoi	Deerhound
Spaanse Galgo	Greyhound	Ierse Wolfshond
Italiaans Windhondje	Saluki	Sloughi
Whippet		

Zoals je kan lezen zijn veel honden gefokt voor de jacht. Dit betekent niet dat je, om aan hun rasspecifieke behoefte te kunnen voldoen, deze honden ook daadwerkelijk moeten kunnen jagen. Wel kunnen alternatieven mogelijk zijn zoals bv. speuren of detectie. Hierbij kan de energie zijn rasspecifieke behoeften vervullen en is het ontstaan op probleemgedrag geringer geworden.

Bij honden komen erfelijke aandoeningen voor. In deze lijst vind je voorbeelden van diverse erfelijke aandoeningen met een korte omschrijving. De lijst is niet volledig maar geeft een indruk van welke erfelijke afwijkingen er bij honden bekend zijn.

Wil je weten welke erfelijke aandoeningen er voorkomen bij de populairste hondenrassen, kijk dan op de [LICG Rashondengids](#). Daar kan je zien wat voor elk ras de risico's zijn. De gegevens zijn afkomstig van recent onderzoek door het [ExpertiseCentrum Genetica Gezelschapsdieren](#), onderdeel van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht. Hierbij heeft men zich specifiek gericht op de Nederlandse situatie.

Meer informatie en uitleg over erfelijke aandoeningen en gebruikte termen vind je in de praktische documenten 'Inleiding erfelijke aandoeningen' en 'Meer over erfelijkheid'.